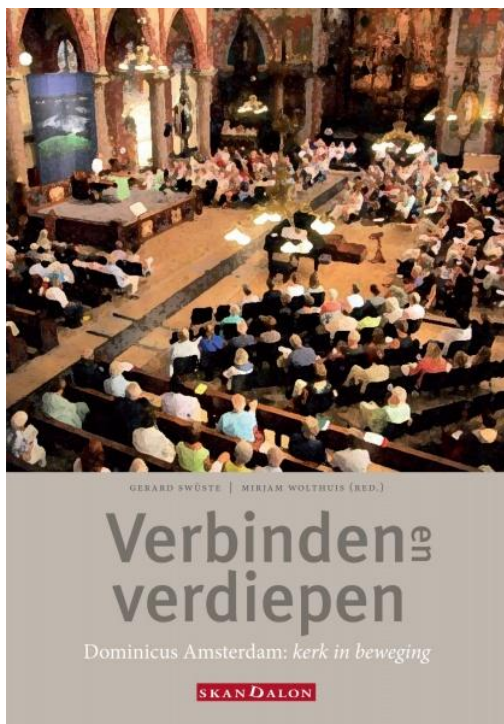

RECENSIE VAN 'VERBINDEN EN VERDIEPEN'

Het vijftigjarig bestaan van de Dominicuskerk in Amsterdam als plek van kerkvernieuwing is aanleiding voor het samenstellen van deze bundel. In 1964 werden twee dominicanen in de toen kwijnende binnenstadsparochie benoemd om voor nieuw elan te zorgen. Het werd al snel een plaats van kerkelijke vernieuwing, die de wind van de revolutionaire jaren zestig en zeventig volop meekreeg. Een 'vrije' parochie, lange tijd in verbinding met het bisdom, maar uiteindelijk toch daarvan losgemaakt en sindsdien op eigen benen. Een gemeente waar protestanten en andere godzoekers al gauw meedoen en de kleur en sfeer meebepalen. Een kerkplek waar vernieuwende liturgie een prominente rol speelt.

Door: **Bert Altena**

In de bundel wordt uitbundig teruggeblikt op de bewogen geschiedenis van de afgelopen halve eeuw. Diverse betrokkenen leveren hun aandeel. Daarnaast komen diverse bezoekers – van jong tot (zeer) oud – aan het woord. Geheel in stijl zijn er door de belangrijkste tekstschrijvers en musici van de Dominicus vier nieuwe liederen gemaakt die in de bundel worden aangeboden. Kunstenaars zijn bij de vormgeving betrokken geweest.

De bundel is niet bedoeld om alleen maar terug te kijken. Er is aan diverse auteurs gevraagd om “kritisch commentaar en constructieve feedback”, want dat heeft een zelfstandige gemeenschap als de Dominicus nodig (p. 8).

Juist die zelfstandigheid is iets wat oud-medewerker en theoloog Erik Borgman ter discussie stelt, in één van de boeiendste bijdragen aan de bundel. Hij ziet de zelfstandigheid ten opzichte van het bisdom als een noodmaatregel, want “kerk zijn kan wat mij betreft alleen in verbinden met anderen die elders gemeente en kerk zijn” (p. 177). Je viert niet je eigen geloof, maar sluit aan bij wat voor jou is geloofd en door anderen wordt geloofd, volgens Borgman. Liturgie, die in de Dominicus zo belangrijk is, is er om “onszelf eraan (te) herinneren en de ervaring op (te) doen dat wij het leven krijgen en niet wij de geschiedenis betekenis geven, maar dat de geschiedenis ons vormt en betekenis geeft” (p. 180).

Natuurlijk is er in deze bundel veel ruimte voor al het goede dat de Dominicus heeft gebracht. Dat er veel is gebeurd en veel is bereikt, is evident. Na vijftig jaar is de gemeenschap in rustiger vaarwater gekomen, maar nog altijd een verzamelpunt voor kerkkritische en maatschappijbetrokken mensen op zoek naar wat de christelijke traditie te betekenen heeft. De bundel is voor de buitenstaander het meest interessant waar de (zelf)kritische stemmen aan bod komen, zoals die van Borgman. Maar ook Ger Groot, koorknaap in de Dominicus vóór de grote verandering, plaatst in zijn columns, waarin hij weer zijn uiterste best doet om vooral maar ongelovig te blijven, kritische opmerkingen over een gemeenschap waarin men het wel erg eens is

met zichzelf: “ze viert elke zondag haar eigen wezen, maar durft de schaduwkant daarvan niet hardop uit te spreken” (p. 19).

Er is veel (meer) te lezen en te genieten in deze prachtig vormgegeven en zorgvuldig uitgegeven bundel. Of het direct bijdraagt aan de kerkvernieuwing op andere plaatsen, zoals de inleiding als verwachting uitspreekt, valt te betwijfelen. Daarvoor is het verhaal van de Dominicus toch te specifiek-lokaal gebonden aan de eigen context. Het is geen concept om zomaar te kopiëren. Wel kan deze bundel anderen in de “oecumenische beweging van mensen die zoeken naar religieuze verdieping en haar inspiratie vindt in de joods-christelijke traditie” (p. 165) inspireren om op hun plaats en in hun situatie de kerk te vernieuwen. Want dat gaat altijd door.

Boekgegevens

Gerard Swüste/Mirjam Wolthuis (red.), Verbinden en verdiepen. Dominicus Amsterdam: kerk in beweging, Skandalon Vught 2015, isbn9789492183040, 224 pag., € 22,50

Bert Altena is predikant in Assen. Voor meer informatie: www.bertaltena.com.